

KOMPAS

Colofon

Jaargang: 7
Nummer 5
Januari 2016

Werkmateriaal met verwerkingsmogelijkheden voor leidinggevenden en kinderen van -12 kinderclubs.

Redactie

Mw. P.H. Herweijer, voorzitter
Mw. G.M. de Regt, eindredactie
Dhr. G.M.J. Eikelboom
Mw. J. de Jongh
Mw. J. Molenaar
Mw. D.J. Qualm-Visser
Dhr. J.T. Vogelaar
Mw. N.L. van Wijngaarden-Kersten

Abonnementen

De abonnementsprijs voor particulieren is € 15 per jaar. Leidinggevenden van aangesloten verenigingen ontvangen Kompas gratis. De ledenboekjes zijn bij de contributie van de vereniging inbegrepen.

Uitgave

Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten
Postbus 79
3440 AB Woerden
T: (0348) 489948
I: www.jbgg.nl
E: info@jbgg.nl

Van de redactie

Wat een moeilijke opdracht kreeg de rijke jongeman in het eerste verhaal in deze Kompas: 'Verkoop alles wat je hebt, en volg Mij.' Wie deze geschiedenis in de Bijbel leest, is misschien stiekem wel blij dat dit nooit aan hem of haar gevraagd is. Het is nogal wat... Toch ligt er achter deze opdracht een vraag die wel degelijk voor ons en voor de kinderen is bestemd: hoeveel ben ik je waard? Wil je Mij volgen, koste wat kost? Wij kunnen zo vast zitten aan alles wat ons lief is, aan onze spullen; we kunnen bezet zijn met wat we hebben of juist niet hebben. Alleen wie in de Heere Jezus alles heeft gevonden, heeft zijn schat in de hemel.

Met dit nummer sluiten we het thema 'de Tien Geboden' af. Deze twee vertellingen gaan over het belangrijkste gebod: de liefde. Liefde tot God en tot je naaste. Wie eerlijk in de spiegel van de Wet kijkt, ziet zijn zonden en tekort. Je mag jezelf en de kinderen wijzen op wat Johannes schrijft in zijn brief: *Hierin is de liefde, niet dat wij God liefgehad hebben, maar dat Hij ons lief heeft gehad, en Zijn Zoon gezonden heeft tot een Verzoening voor onze zonden* (1 Joh. 4: 10).

Ik wens jullie een goede afsluiting toe van het clubseizoen.

Gertrude de Regt

verbindt jongeren

verbindt jongeren

God dienen uit liefde – De rijke jongeman

Zingen

Psalm 16: 3 en 6
Psalm 49: 4 en 7
Psalm 62: 7
Psalm 73: 13
Psalm 118: 1 en 2

Lezen

Markus 10: 17-27

Kerntekst

Een ding ontbreekt u: ga heen, verkoop alles wat gij hebt en geef het den armen, en gij zult een schat hebben in de hemel, en kom herwaarts, neem het kruis op en volg Mij (Markus 10: 21).

Toelichting op de vertelschets

In het achterliggende seizoen zijn de Tien Geboden behandeld. We zien in deze Kompas een jongeman die zijn hele leven naar de geboden van God heeft geleefd. Hij denkt dat hij hiermee het eeuwige leven kan verdienen. Maar het ontbreekt hem aan één ding; liefde. Zijn liefde voor alles wat hij had, stond boven zijn liefde tot God. Om Christus te volgen, moeten we alles prijsgeven.

Voor de +10 is er in plaats van de vertelling een Bijbelstudie. Zie verderop voor een bijpassende inleiding en toelichting bij het gebruik.

Suggestie(s) voor een inleiding op de vertelling

Bij de introductie over de Tien Geboden was een van de tips om een spiegel mee te nemen. De opdracht was: Wat zie je als je in deze spiegel kijkt? De Wet van God is ook een spiegel. Ben je tevreden met jezelf als je in de spiegel van de Wet kijkt?

Neem nu weer een spiegel mee naar de club. Laat deze aan de kinderen zien en schrijf dan de volgende stelling op: 'De Tien Geboden zijn als een spiegel'

Praat kort over deze stelling. Wat hebben de kinderen gezien?

Gebruik eventueel de tekst uit Romeinen 3: 20b erbij: *Want door de wet is de kennis der zonde.*

Vertelschets

Wat zijn ze onder de indruk. De inwoners van Perea praten er dagelijks over. Jezus' woorden, Zijn wonderen... het heeft diepe indruk op hen gemaakt. Hij heeft zieken genezen en onderwijs gegeven. Hij heeft zelfs met tollenaars gesproken. Hij is liefdevol geweest voor iedereen, zelfs voor de allerkleinste kinderen. Ze mochten bij Hem komen. Hij heeft hen gezegend. De inwoners van Perea vinden het jammer dat Jezus alweer bij hen weggaat.

Als Jezus op weg gaat naar Judea, komt er een jongeman naar Hem toe. Het lijkt erop dat hij haast heeft. Ja, dat klopt. Hij móet Jezus nog spreken voordat Hij weg is. Lang heeft hij erover nagedacht. Maar vandaag gaat hij naar Hem toe. Hij heeft een brandende vraag voor Jezus. Het kan hem niets schelen dat iedereen hem ziet. Het maakt hem niet uit wat anderen van hem denken. Hij haalt Jezus in en valt voor Hem op zijn knieën. "Goede Meester," vraagt hij, "wat moet ik doen om het eeuwige leven te krijgen?"

Wie is die jongeman? Waarom komt hij met deze vraag bij Jezus?

Het is een rijke man. Hij heeft het goed in zijn leven. Toen hij nog jong was, is hij bestuurder en rechter geworden in zijn woonplaats. Dat is heel wat! De mensen kunnen op hem vertrouwen. Hij is er altijd voor iedereen. Altijd is hij beleefd en eerlijk en doet anderen geen kwaad. Dat komt omdat hij heel zijn leven naar de geboden van God geleefd heeft. Hij deed daar elke dag zijn uiterste best voor. Hij heeft heel serieus al die geboden onderhouden.

Maar toch voelt hij zich niet gelukkig. Hij is niet tevreden. Vanbinnen knaagt er iets. Iedere dag is hij ernstig bezig met de grote levensvraag hoe hij het Koninkrijk van God kan binnengaan.

Vaak denkt hij: zou ik nu echt het eeuwige leven mogen ontvangen? Als is sterf, mag ik dan echt het Koninkrijk van God ingaan? Dan twijfelt hij weer. Hij weet het niet zeker. En hij wil het zo graag wél zeker weten. Diep van binnen leeft er een verlangen naar vrede in zijn hart. Hoe hij ook zijn best doet, hij kan dat volmaakte leven maar niet bereiken. Hij voelt ten diepste dat hij iets mist.

En daarom is hij zijn huis uit gegaan. Hij gaat het Jézus vragen. Maar dan moet hij opschieten, want Jezus is al onderweg naar een andere streek.

Daar is Hij! Gelukkig, hij is nog op tijd. Hoor! Daar klinkt zijn vraag: *“Goede Meester, wat zal ik doen, opdat ik het eeuwige leven beërve?”*

Hoor je dat? Deze jongeman leefde iedere dag volgens de wet van God en toch voelde hij zich niet gerust. Herken je dat? Misschien probeer je ook wel heel serieus naar de Tien Geboden te leven en wil je graag doen wat God van je vraagt. Dat is goed, maar niet genoeg. Als de vraag van deze jongeman ook jouw vraag is, ga er dan mee naar de Heere. Want wie Hem vroeg, dat is ijverig, zoeken, zullen Hem vinden.

“Wat noemt u Mij goed?” antwoordt Jezus. *“Niemand is goed dan Eén, namelijk God.”* Verbaasd kijkt de jongeman Jezus aan. Dit is niet het antwoord op zijn vraag. Dit antwoord verbaast hem. Wat bedoelt Jezus daarmee? Natuurlijk weet hij wel dat alleen God goed is. Maar is Jezus Zelf ook niet een goed Mens? En hijzelf, is zijn leven niet goed dan? Jezus heeft nog meer te zeggen. Hij gaat hem op de Tien Geboden wijzen. Hij gaat verder: *“Maar als u in het eeuwige leven wilt ingaan, onderhoud de geboden.”*

Nou, dat is het juist. Dat heeft hij gedaan. En alsof hij het antwoord van Jezus niet duidelijk genoeg vindt, vraagt hij: *“Welke?”* Hoor, daar klinken de voor hem overbekende woorden: *“Gij zult niet doden, gij zult geen overspel doen, gij zult niet stelen, gij zult geen valse getuigenis geven, eer uw vader en moeder en; gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.”*

Snel antwoordt hij: *“Meester, dat heb ik gedaan! Al deze dingen heb ik onderhouden van mijn jonkheid af. Wat ontbreekt mij nog?”* Open en eerlijk kijkt hij Jezus aan. En Jezus kijkt hem aan. Zijn ogen spreken van liefde. Liefde tot deze rijke jongeman. De Heere Jezus kent hem wel. Hij weet hoe hij leeft. Hij weet dat hij zoekt behouden te worden. De Heere Jezus heeft hem hierdoor lief. Maar Jezus weet ook precies waar het bij hem op vast zit. En dat gaat de Heere hem laten zien.

Wat had hij graag gehoord dat Jezus zou zeggen: Niets. Er ontbreekt helemaal niets meer. Maar het antwoord klinkt zo heel anders. Jezus zegt: *“Nog één ding ontbreekt u!”* Hoor je dat, één ding mist de jongeman. Dat is liefde! Liefde tot God en zijn naaste. Dat is het allerbelangrijkste om op een goede manier de geboden te kunnen houden. Hij heeft God wel lief, maar hij houdt nog meer van zijn bezittingen. Hij probeert beide te dienen. Zijn rijkdom staat hem in de weg. Zijn geld en bezittingen zijn als een afgod voor hem. Die afgod moet hij kwijt, anders is hij verloren. Hoor, Jezus gaat hem beproeven. *“Ga heen, verkoop alles wat gij hebt en geef het de armen, en gij zult een schat hebben in de hemel. Kom dan terug, neem het kruis op en volg Mij.”*

Wat? Kan hij alleen zó het eeuwige leven krijgen? Moet hij daarvoor al zijn spullen verkopen en het geld uitdelen? Nee, dat doet hij echt niet. Dat kan hij niet! Zijn dure kleren, zijn boekrollen, al zijn bezittingen zijn hem daarvoor te veel waard. Daar kan hij geen afstand van doen. En al zou hij het kunnen, dan nog... Dan moet hij terugkomen en Jezus volgen. Als een discipel achter Jezus aan? Dat betekent zijn mooie, eervolle baan opgeven. Dan is hij alles kwijt, echt alles.

Verdrietig draait hij zich om en loopt weg. Daar gaat hij. Weg van Jezus. Weg van de Zaligmaker. Hij heeft de beproeving niet doorstaan. Hij moet kiezen tussen God en zijn afgod; zijn rijkdom. Hij moet zijn afgod loslaten. Dat kan hij niet. Zijn rijkdom gaat boven alles. Zelfs boven God. Hij heeft naar al de geboden van God geprobeerd te leven, maar zonder ware liefde

in zijn hart tot God en tot zijn naaste. Op zijn uiterlijke leven was niets aan te merken. Maar God keek in zijn hart. En dat was leeg...

Jezus ziet zijn droevige gezicht. Hij ziet dat hij zich omkeert. De jongeman gaat weg. Ook de discipelen kijken hem na. Ze begrijpen er niets van. Hoe kan iemand die zo keurig leeft, nu Jezus verlaten! Hoor, wat Jezus zegt: "Hoe moeilijk zullen degenen die veel geld hebben, het Koninkrijk van God binnengaan. Hoe kunnen mensen die hun vertrouwen op hun rijkdom zetten en niet op God, nu bij God in de hemel komen?" Stil en verbaasd luisteren de discipelen naar de woorden van hun Meester. Ze kijken elkaar aan. Ze denken allemaal hetzelfde: Als déze jongeman niet zalig kan worden, wie kan het dan wel?

Dan vervolgt Jezus: "Het is makkelijker voor een kameel om door het oog van een naald te kruipen, dan dat een rijke in Gods Koninkrijk ingaat." Verslagen horen ze deze woorden aan. Dan brandt hun vraag los: "Wie kan dan zalig worden?" Jezus ziet hun verschrikte gezichten. Hij weet dat er nu twijfel leeft in hun harten. Maar Hij weet ook dat er bij de meesten van hen wél liefde in hun hart is tot Hem. Zij hebben alles achtergelaten om Hem te volgen. En dat hebben ze gedaan uit liefde. Jezus antwoordt: "De dingen die onmogelijk zijn bij de mensen, zijn mogelijk bij God!" Uit genade konden zij wel die keus maken om alles op te geven en als een discipel, met lege handen, achter Hem aan te gaan.

Het is of Hij zegt: "Zie, hier ben Ik. Ik kan jullie zalig maken. Mij staat niets in de weg. Zie op Mij!"

In de achterliggende twee jaar hebben we op de club nagedacht over de Tien Geboden. We kunnen heel erg ons best doen om naar al die geboden te leven. Als je net als die rijke jongeman dat probeert, zal je er achter komen dat dat iets onmogelijks is. Niemand van ons kan de Wet volmaakt, dat is helemaal zonder zonde, houden. En toch moeten we het doen. Denk aan de spiegel. Als je daarin kijkt, zie je jezelf. Zo laat de Wet aan ons zien, dat we Gods geboden nooit kunnen houden. De Tien Geboden laten onze onvolmaaktheid zien. Als je daar goed over nadent, kom je erachter dat je God nodig hebt. Alleen de Heere Jezus Zelf heeft naar de Wet geleefd. Alleen Hij kan oprecht in de spiegel kijken, omdat Hij uit liefde aan Zijns Vaders wil gehoorzaam is geweest. De Heere Jezus heeft naar ál de geboden van God geleefd. Heb jij de Heere lief? Is God de belangrijkste voor je? Dan ga je de Wet proberen te houden, uit liefde tot Hem en je naaste. Dan ben je rijk. Niet rijk in goederen, maar rijk in God. Dan mag je door de verdienste van de Heere Jezus ingaan in het Koninkrijk van God.

Aantekeningen bij het te lezen gedeelte (Markus 10: 17-27)

- Vers 17 *Goede Meester:* Hij erkent Jezus als Leidsman naar het eeuwige leven, zoals blijkt uit zijn vraag.
- Vers 16 *Wat zal ik doen, opdat ik het eeuwige leven beërve?* Hij wil er alles voor doen om eeuwig gelukkig te worden.
- Vers 18 *Wat noemt gij Mij goed?* Het is alsof Jezus zegt: Op welke grond baseer je dat Ik goed ben? De Heere Jezus wil hem hier leren dat hij een oppervlakkige opvatting over 'goed' heeft. Hij ziet Jezus wel als een Man Gods, maar niet als de algoede God, geopenbaard in het vlees.
- Vers 18 *Niemand is goed:* Namelijk; goed van zichzelf. Ook geen profeet.
Gij weet de geboden: Hij krijgt precies een antwoord dat bij zijn vraag past. God belooft het eeuwige leven als iemand Zijn geboden volkomen houdt. Zie Leviticus 18: 5 en Romeinen 10: 5.
De Heere Jezus noemt hier alleen de geboden van de tweede tafel van de Wet, omdat in het onderhouden hiervan blijkt of we God liefhebben boven alles.
- Vers 20 *van mijn jonkheid af:* Van de tijd af dat ik de Wet ken.
- Vers 21 *en Jezus hem aanziende, beminde hem:* Jezus wist dat hij zijn hele leven naar Zijn geboden heeft geleefd en had hem daarom lief.

- Vers 21 *volg Mij*: De Heere Jezus nodigt hem uit Zijn discipel te worden. Daarom vraagt Hij hem alles op te geven.
- Vers 22 *ging bedroefd weg*: Zijn goederen (aardse bezittingen) zijn hem meer waard dan Jezus.
- Vers 23 *degenen die goed hebben*: mensen die veel aardse bezittingen hebben en daar vertrouwen op stellen. (Zie ook vers 24; *degenen die op het goed hun betrouwen zetten*).
- Vers 24 *Het Koninkrijk Gods*: De eeuwige heerlijkheid in de hemel.
- Vers 25 *een kameel*: een kameel; het grootste lastdier in Israël. Sommige uitleggers gaan niet uit van het grondwoord kamelos = kameel, maar van kamilos = dik kabeltouw.
- Vers 25 *Door het oog van een naald*: Spreekwoord onder de Joden om uit te drukken dat iets onmogelijk is.
- Vers 26 *Wie kan dan zalig worden?* Als zelfs deze jongeman, die onberispelijk naar Gods geboden geleefd heeft, niet zalig wordt, wie dan wel?
- Vers 27 *Bij de mensen is het onmogelijk*: De Heere Jezus benadrukt hier dat het voor mensen niet meer mogelijk is om door gehoorzaamheid aan de Wet de zaligheid te verdienen.
- Vers 26 *Want alle dingen zijn mogelijk bij God*: God Zelf opent in Christus de enige weg om uit genade door het geloof zalig te worden. Zie Romeinen 3: 28.

Achtergrondinformatie

De geestelijkheid van de Wet

De rijke jongeman denkt serieus dat hij al de geboden van God heeft onderhouden en toch voelt hij zich niet verzekerd van het eeuwige leven. Hij heeft een verkeerd begrip van de zin van de Wet. Hij lijkt hier op de Farizeeërs en Schriftgeleerden die de Wet alleen toepasten op het uiterlijk leven. Maar de Heere Jezus zet dat recht. De Wet is ook van toepassing op ons hart, onze gezindheid, onze begeerten en al onze bedoelingen. De Wet van God moet niet alleen naar de letter, maar ook naar de geest gehouden worden.

Romeinen 7:14 *Wij weten dat de Wet geestelijk is, maar ik ben vleeselijk, verkocht onder de zonde.*

Romeinen 8:7 *Daarom dat het bedenken des vleses vijandschap is tegen God; want het onderwerpt zich der Wet Gods niet; want het kan ook niet.*

De mogelijkheid van zalig worden

Dordtse Leerregels hoofdstuk 3,4 artikel 6: "Hetgeen dan noch het licht der natuur, noch de Wet doen kan, dat doet God door de kracht van de Heilige Geest en door het Woord (...)"

Galaten 2: 16a *Uit de werken der wet wordt geen vlees gerechtvaardigd voor God.*

Niet door de werken van de Wet, maar alleen door het geloof in Christus' volbrachte werk beërven wij het eeuwige leven.

De mogelijkheid van zalig worden ligt in Christus, Die de heilige Wet volmaakt heeft onderhouden en de vloek van de Wet op Zich heeft genomen door te sterven aan het kruis. DL 2 artikel 3: "Deze dood van de Zoon van God is de enige en volmaakte offerande en genoegdoening voor de zonden (...)"

Belemmering

De Heere Jezus kende het hart van de rijke jongeman volmaakt. Hij wist dat zijn rijkdom hem in de weg stond. Hij is gierig. Zijn geld is zijn afgod. Die afgod moet hij kwijt, anders is hij verloren, hoe goed hij ook in zijn eigen ogen is. De Heere Jezus geeft hem daarom ook een radicaal advies om alles weg te geven. Mattheüs 6: 24, *Niemand kan twee heren dienen; want of hij zal de ene haten en de ander liefhebben, of hij zal de ene aanhangen en de andere verachten. Gij kunt niet God dienen en de Mammon.* Voor deze man is het zijn rijkdom die hem verhindert de Heere Jezus te volgen. Maar zo kunnen er meer belemmeringen zijn. We zullen

moeten loslaten wat ons lief is en wat ons hart heeft. Dat kunnen we niet uit eigen kracht. God is het die ons door het geloof kracht geeft de goede keuze te doen.

Rijkdom

Rijkdom mag je zien als een zegen van God. De Bijbel laat zien dat ook rijken zalig kunnen worden. Maar rijkdom vormt een grote verzoeking. Rijkdom is snel een afgod, waar men meer op vertrouwt dan op God.

HC vraag 95: *Wat is afgoderij? Afgoderij is in de plaats van de enige ware God, Die Zich in Zijn Woord geopenbaard heeft, of benevens Hem iets anders verzinnen of hebben, waarop de mens zijn vertrouwen zet.*

Antwoorden bij werkboekje -10

Weet je het nog?

Zet de volgende zinnen in de goede tijdsvolgorde. Welk woord vormen de dikke letters dan?

- De rijke jongeman zegt: "Goede Meester, wat moet ik doen om het eeuwige leven te krijgen?" **W**
- Jezus zegt: "Wat noemt u Mij goed?" **A**
- Jezus zegt: "Als u in het eeuwige leven wilt ingaan, onderhoud de geboden." **R**
- De rijke jongeman zegt: "Wat ontbreekt mij nog?" **E**
- Jezus zegt: "Nog één ding ontbreekt u." **L**
- Jezus zegt: "ga heen, verkoop alles wat gij hebt en geef het de armen." **I**
- Jezus zegt: "Kom herwaarts en volg Mij." **E**
- Jezus zegt: "Het is gemakkelijk voor en kameel door het oog van een naald te kruipen dan dat een rijke ingaat in het Koninkrijk van God." **F**
- De discipelen zeggen: "Wie kan dan nog zalig worden?" **D**
- Jezus zegt: "De dingen die onmogelijk zijn bij de mensen, die zijn mogelijk bij God." **E**

Welke vraag zou je bij dit antwoord kunnen bedenken?

Wat miste de rijke jongeman?

Om over te praten

1. **a. Er staat in de Bijbel een gelijkenis over nog een rijke man. Hij wordt 'rijke dwaas' genoemd. Lees Lukas 12: 19-21**

Wat is het verschil tussen de rijke dwaas en de rijke jongeman?

De rijke jongeman leefde naar de geboden van God. Hij was heel serieus bezig om zalig te worden. Hij wist dat hij een keer sterven moest en wilde graag het Koninkrijk van God ingaan. De rijke dwaas dacht niet aan God en Zijn gebod. Hij maakte plannen voor dit leven en leeft vrolijk door zonder aan zijn sterfdag te denken.

b. Hoe liep het met hen allebei af?

Slecht, ze gingen allebei verloren. De één vergat God helemaal. De ander vond zijn geld en zijn bezittingen uiteindelijk belangrijker dan God.

2. **Er zijn in de Bijbel nog meer mensen die rijk waren.**

a. Kun je een er een paar noemen?

Job, David, Salomo, Abraham, Jozef van Arimathea.

b. Wat zou het belangrijkste verschil zijn tussen de rijkdom van de rijke jongeman en die van Job?

De rijke jongeman hechtte het meest waarde aan zijn bezittingen. Job niet. Als hij alles kwijt is, beseft hij nog steeds dat hij niets van zichzelf heeft. God had hem die rijkdom gegeven en nu weer afgenomen. Hij looft nog steeds de Naam van God. God is voor Job belangrijker dan zijn rijkdom.

3. De Heere Jezus beproefde de rijke jongeman. Hij stelde hem op de proef door aan hem een opdracht te geven.

a. Welke opdracht gaf Heere hem?

Hij moest alles wat hij had verkopen en de opbrengst aan de armen geven. Daarna moest hij terugkomen om Jezus als discipel te volgen.

b. Waarom gaf de Heere hem deze opdracht, denk je?

De Heere Jezus wist dat deze jongeman rijk was en nu wilde Hij hem laten zien dat hij zijn rijkdom liever had dan de Heere Zelf. Hij wilde hem laten zien dat hij nog één ding miste nl: God liefhebben boven alles en zijn naaste als zichzelf.

c. De Heere Jezus zegt tegen de jongeman: "Eén ding ontbreekt u". Wat was dat? Zeg het in één woord.

Liefde.

d. Wat betekent dat voor ons?

Als wij de liefde tot God missen, kunnen we nooit Zijn geboden uit liefde doen.

e. De Heere beproefde Abraham ook. Welke opdracht kreeg Abraham?

Hij moest zijn enige zoon offeren.

f. Waarom gaf de Heere deze opdracht aan Abraham?

Om het geloof van Abraham te beproeven. Abraham kon nu laten zien dat hij God boven alles wilde gehoorzamen, uit liefde.

g. Wat was het verschil tussen Abraham en de rijke jongeman?

Abraham stelde volledig zijn vertrouwen op God. Hij gehoorzaamde Hem uit liefde. De rijke jongeman vertrouwde meer op zijn rijkdom en kon God hierdoor niet gehoorzamen.

Geheime code

Kijk in de tabel en vul dan de juiste letter in bij de puzzel. Kijk voor het eerste cijfer in de rode (horizontale) rij. Kijk voor het tweede cijfer in de blauwe (verticale) rij. Voorbeeld: 23 = l.

Uitkomst: Al deze dingen heb ik onderhouden van mijn jonkheid af.

Bijbelstudie +10

Lezen

Mattheüs 19: 16-26

Zingen

Psalm 16: 3 en 6

Psalm 49: 4 en 7

Psalm 62: 7

Psalm 73: 13

Psalm 118: 1 en 2

Suggestie voor een inleiding

Bij de introductie over de Tien Geboden was een van de tips om een spiegel mee te nemen. De opdracht was: Wat zie je als je in deze spiegel kijkt? De Wet van God is ook een spiegel. Ben je tevreden met jezelf als je in de spiegel van de Wet kijkt?

Neem nu weer een spiegel mee naar de club. Laat deze aan de kinderen zien en schrijf dan de volgende stelling op: 'De Tien Geboden zijn als een spiegel'

Praat kort over deze stelling. Wat hebben de kinderen gezien?

Gebruik eventueel de tekst uit Romeinen 3: 20b erbij: *Want door de wet is de kennis der zonde.*

Kom bij vraag 3 van de Bijbelstudie op deze stelling terug.

Vragen en opdrachten

1. a. In vers 16 staat: er kwam een tot Hem...

Wie wordt bedoeld met Hem?

De Heere Jezus.

b. Hoe noemt de man die bij Hem komt Hem?

Goede Meester.

c. Lees vers 17. Welk antwoord krijgt hij?

Wat noemt gij Mij goed? Niemand is goed dan Eén, namelijk God.

d. Waarom geeft de Heere hem dat antwoord?

Om de jongeman te laten voelen dat God de Enige is Die alleen goed is. God is de Enige, Die geen zonde doen kan. De jongeman spreekt hier wat oppervlakkig over God, Die goed is. Hij ziet Jezus wel als een Man Gods, als een bijzondere profeet, maar niet direct als de Zoon van God. Ook denkt hij van zichzelf dat hij goed heeft geleefd en de wet keurig heeft gehouden.

e. Zoek op in je Bijbel Prediker 7: 20. Kun je met je eigen woorden zeggen wat hier staat?

Er is niemand die geen zonde doet.

f. Wat kun je van deze tekst en van het antwoord van Jezus leren?

Dat wij God niet kunnen dienen zonder zonde. Onze zonde zit in ons. Wij kunnen nog zo ons best doen om naar de geboden van God te leven; het zal altijd bevlekt zijn met zonde. Daarom hebben wij Gods genade altijd nodig.

2. Lees vers 16b.

a. Welke vraag stelt de jongeman aan Jezus?

Wat zal ik goeds doen, opdat ik het eeuwige leven hebbe?

b. Wat wil de jongeman graag?

Het eeuwige leven ontvangen.

c. Als je het eerste deel van zijn vraag goed leest, wat denkt de jongeman dan?

Dat hij iets moet doen, om het eeuwige leven te krijgen. Dat hij het eeuwige leven kan verdienen.

d. Kun je het eeuwige leven ontvangen door iets te doen? Vertel waarom je dat denkt.

Wij kunnen het eeuwige leven niet verdienen door wat wij doen, omdat we God niet meer dan alles liefhebben. Toch moet je in feite wel iets doen voor je zaligheid: je bekeren, vragen of de Heere je liefde geeft tot God en je naaste. Je mag niet denken: ik kan de hemel niet verdienen, dus ik wacht maar af. God wil het je uit genade geven!

3. Lees de laatste regel van vers 17.

a. Welk antwoord geeft Jezus de jongeman?

Dat hij al de geboden van God moet onderhouden, dan zal hij het (eeuwige) leven ingaan.

b. Waarom gaat de Heere Jezus de jongeman juist over de Wet vertellen?

Hij weet hoe de jongeman zijn hele leven heeft geprobeerd om naar de Tien Geboden te leven en dat hij daarmee denkt het eeuwige leven verdiend te hebben. De Heere Jezus wil hem juist het tegendeel leren. Hij wil hem laten zien dat niemand de wet in eigen kracht kan naleven.

c. Wat zou de Heere Jezus daarmee graag willen bereiken?

Hij wil hem tot het geloof in Hem brengen.

d. 'De wet is als een spiegel'. Wat ga je zien als je in de spiegel van de Wet kijkt?

Dat je niet gehoorzaam bent aan Gods geboden. De Heere moet je ogen daar wel voor openen. Vanuit jezelf denk je dat het wel meevalt, net als de jongeman. Dat komt omdat je dan tevreden bent als je het uiterlijk allemaal hebt gedaan. Als de Heere je ogen opent, zie je pas dat het je zo vaak aan liefde ontbreekt.

4. Lees vers 18 en 19. Welke geboden noemt de Heere Jezus in zijn antwoord?

Het vijfde, zesde, zevende, achtste en negende gebod.

b. In vers 19 staat: 'en: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelfven'. Is dit ook een gebod?

Bij welke geboden past deze zin?

Nee, het past bij het vijfde tot het tiende gebod. Het is een samenvatting van deze geboden, van de tweede tafel van de wet.

c. Weet jij ook de samenvatting van de eerste vier geboden? Lees als je het niet weet Lukas 10: 27.

God liefhebben boven alles.

d. Waarom noemt de Heere Jezus alleen geboden van de tweede tafel?

Omdat vooral in het onderhouden hiervan blijkt of onze naaste echt liefhebben boven onszelf en onze bezittingen.

e. Welk antwoord geeft de jongeman als hij deze geboden hoort?

Al deze dingen heb ik onderhouden van mijn jonkheid af.

f. Kun je in één woord zeggen wat de jongeman ontbrak? (Zie ook 1 Korinthe 13: 31b). Liefde.

g. Wat betekent dat voor jou?

Dat we liefde tot God en onze naaste nodig hebben. Anders is het doen van Gods geboden zonder doel, als een klank zonder inhoud. Dan doen we het alleen met ons verstand en niet met ons hart. Dan willen we alleen naar de geboden leven om daarmee in de hemel te komen en niet omdat we God liefhebben.

5. a. Lees Mattheüs 19: 21. Welke twee opdrachten geeft Jezus aan de jongeman?

1. Ga heen, verkoop wat je hebt en geef het (geld aan) de armen.

2. Kom herwaarts, kom dan terug en volg Mij.

b. Welke beloning zou hij dan krijgen?

Hij zal een schat hebben in de hemel.

c. Lees vers 22. Waarom gaat de jongeman verdrietig weg, denk je?

Hij hecht meer waarde aan zijn bezittingen dan aan het volgen van Jezus. Hij mist de liefde tot God en zijn naaste en kan daardoor van zijn bezittingen geen afstand doen.

d. Stel je voor dat jij die jongeman was. Wat zou jij hebben gedaan?

Er zullen kinderen zijn die zeggen dat ze alles hadden weggegeven en Jezus zouden zijn gevolgd. Waarschijnlijk zijn er ook kinderen die de opmerking maken dat het wel heel moeilijk is als je zo rijk bent om alles op te geven. Geef aan dat het nodig is God het allerbelangrijkste te vinden boven alles wat we hebben.

6. a. Abram was ook heel rijk. Wat is het verschil tussen Abram en deze jongeman? Denk aan de opdracht om Izak te offeren of de verdeling van het land met Lot.

Bij Abram stond zijn rijkdom niet op de eerste plaats, bij de jongeman wel. Abram bezat liefde tot God in zijn hart, de jongeman niet.

b. Lees vers 24. Deze Joodse uitdrukking betekent dat iets onmogelijk is. Wat is onmogelijk volgens de Heere Jezus?

Dat een rijke, die zijn vertrouwen op zijn bezittingen zet, in het Koninkrijk Gods ingaat.

c. Jezus zegt tegen Zijn discipelen: "Bij de mensen is dat onmogelijk, maar bij God zijn alle dingen mogelijk." Lees de kanttekeningen in het kader. Wat is mogelijk bij God?

Dat God zo'n rijke, die zijn vertrouwen op zijn bezittingen zet, van deze 'afgod' kan losmaken, zodat hij God boven alles gaat liefhebben en zijn naast als zichzelf. Dan kun je ook offers brengen als God dat van je vraagt.

d. Bij deze jongeman stond zijn rijkdom in de weg om God te dienen. Zijn rijkdom was zijn afgod. Wat kan jouw 'afgod' zijn, waardoor je God op de tweede plaats zet?

Je vrienden, dingen die je graag wilt hebben, of iets waar je heel veel tijd aan besteedt. Je bent vaak ook je eigen afgod: je vindt het belangrijk dat anderen jou leuk, interessant, knap of goed vinden. Veel dingen doe je om die reden. Wij vinden onszelf vaak het belangrijkste van allemaal.

e. Wie of wat kan je van deze 'afgod' verlossen? Lees ook de kanttekeningen hiernaast.

Het geloof in Christus. Dan zie je hoeveel geduld God met jou moet hebben vanwege je zonden. Dan zie je ook hoeveel eer de Heere waard is. Dan gun je anderen ook een compliment.

(Kanttekeningen: “Overmits God ook des rijken hart van het vertrouwen op de rijkdommen kan aftrekken, en met het geloof in Christus en met een nederig hart kan begiftigen.”)

verbindt jongeren

Het belangrijkste gebod

Lezen

Markus 12: 28-34

Zingen

Psalm 1: 1

Psalm 19: 6

Psalm 81: 12

Psalm 86: 6

Psalm 95: 4

Psalm 116: 1

Psalm 119: 3, 24 en 83

Psalm 133

Tien Geboden : 1 en 9

Kerntekst

Hoor, Israël, de HEERE onze God is een enig HEERE! (Markus 12: 29b).

Gij zult liefhebben de Heere uw God met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand. Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. Aan deze twee geboden hangt de ganse wet en de profeten (Mattheüs 22: 37 - 39).

Zo is dan de liefde de vervulling der Wet (Romeinen 13: 10).

Thema: toelichting voor leidinggevenden

Het vorige seizoen zijn we begonnen met het thema over de Tien Geboden. We hebben toen de eerste vijf geboden behandeld. Dit seizoen zijn de overige geboden aan de beurt gekomen. Dit nummer is een afsluiting van het thema. In dit verhaal wordt een samenvatting van de Wet behandeld, zoals de Heere Jezus Zelf die heeft gegeven. De inhoud van deze samenvatting is 'liefde', zoals Paulus dat verwoordt in Romeinen 13: 10, *Zo is dan de liefde de vervulling der Wet.*

Suggesties voor inleiding op de vertelling

Je kunt kiezen uit verschillende mogelijkheden:

1. Laat de kinderen de tien geboden noemen (in steekwoorden) en schrijf ze op een groot blad papier. Vraag daarna aan de kinderen wat zij denken dat het belangrijkste gebod van die tien is (en waarom ze dat vinden). Daarna kun je overgaan naar de vertelling: "Luister maar naar het antwoord dat de Heere Jezus Zelf op deze vraag geeft."
2. Laat de kinderen van elk gebod de kern noemen en schrijf die op tien losse blaadjes. Hang ze met een plakbandje aan een groter vel papier. Vraag daarna aan de kinderen wat zij denken dat het belangrijkste gebod van die tien is en waarom ze dat vinden. Wijs dan op het grote lege vel. Zeg, dat daar straks iets op moet komen te staan, dat daar alles mee te maken heeft en dat je daar aan het einde van de vertelling op terug komt. Daarna kun je overgaan naar de vertelling: "Luister maar naar wat de Heere Jezus zegt over het belangrijkste gebod." Na de vertelling kom je hierop terug. Zie bij 'afronding van de vertelling' (na de vertelschets).
3. Bespreek de volgende stelling: 'De geboden van de tweede tafel zijn belangrijker dan die van de eerste.'
4. Bespreek de volgende stelling: 'Iemand gehoorzamen die je niet liefhebt, is onmogelijk.'

Vertelschets

"Weer mislukt!" Teleurgesteld kijken de Sadduceeën elkaar aan. Ze waren met een vraag naar de Heere Jezus gegaan en ze hoopten, dat Hij daar een verkeerd antwoord op zou geven. Ze

hadden zo'n goede vraag bedacht. Maar weer wist de Heere Jezus een goed antwoord op hun vragen. Weer is het mislukt. Jammer!

Kijk, daar staat een groepje mannen. Ze hebben gehoord dat de Sadduceeën aan de Heere Jezus een vraag hebben gesteld. Daarover praten ze met elkaar. Wie zijn die mannen? Het zijn Farizeeërs. Ze proberen zo goed mogelijk te leven. Ze doen precies wat de Heere in Zijn Wet gezegd heeft. Ze hebben er zelfs nog een heleboel wetten bij gemaakt, zo bang zijn ze dat ze iets verkeerd zullen doen. Want alleen als ze gehoorzaam zijn aan alle geboden van de Heere, zullen ze het eeuwige leven krijgen en mogen ze de hemel binnengaan. Maar de Heere Jezus zegt steeds weer, dat ze zélf het eeuwige leven niet meer kunnen verdienen. Daarom haten ze Hem. Het liefst zouden ze Hem doden! Want als het waar is wat Hij zegt, als Hij gelijk heeft, dan hebben zij ongelijk. En als zij ongelijk hebben, dan is álles wat ze doen voor niets! Dan zullen ze ook niet in de hemel komen!

“Heb je het gehoord?” zeggen ze tegen elkaar, “de Sadduceeën durven de Heere Jezus geen vraag meer te stellen, omdat Hij hen een goed antwoord heeft gegeven. Zullen wij het nog eens proberen? Misschien geeft Hij dan wél een verkeerd antwoord. “Ik weet nog wel een vraag,” zegt één van de Farizeeërs. “Ik wil aan Hem gaan vragen, welk gebod het belangrijkste is. Daar hebben wij het zelf ook al zo vaak over gehad. Laten we Hém eens vragen welk gebod Hij het belangrijkste vindt.” De andere Farizeeërs vinden dat een goed idee.

Even later komt die Farizeeër bij de Heere Jezus. Hij weet heel veel van de Bijbel, van de Schrift. Hij studeert er elke dag in en hij leert ook andere mensen wat erin staat. Daarom wordt hij een Schriftgeleerde of Wetgeleerde genoemd. Hij zegt tegen de Heere Jezus: “Meester, wat is het grootste gebod?” Vol verwachting kijkt hij de Heere Jezus aan. Welk antwoord zal die Rabbi uit Nazareth hem geven? Zal Hij wel een antwoord weten op deze vraag?

Hoe kom jij tot de Heere, als je bidt of als je in de Bijbel leest of naar de kerk gaat? De Heere ziet je zo graag komen. Maar Hij wil ook dat het je oprecht om Hem te doen is.

De Heere Jezus heeft de vraag van de Wetgeleerde gehoord. Hij weet wel waarom die man bij Hem komt. Hij komt om Hem te verzoeken, om Hem in de val te laten lopen. Toch stuurt de Heere hem niet weg. Wat een wonder! Ook al komt deze man met een verkeerde bedoeling, toch wil de Heere Jezus hem een antwoord geven op zijn vraag.

De Heere Jezus kijkt de Wetgeleerde aan. Hij zegt: *“Hoor Israël, de HEERE onze God is een enig HEERE!”* De Heere Jezus zegt eigenlijk: om de wet van de Heere te kunnen doen, moet je Hem echt kennen!

De Wetgeleerde luistert. Ja, die tekst kent hij goed. Die staat in Deuteronomium. Dat heeft Mozes tegen het volk van Israël gezegd toen hij de wet van de Heere herhaalde. Toen begon hij met deze woorden. Dit is een van de eerste teksten, die alle Joodse kinderen uit hun hoofd leren. Maar dan gaat de Heere verder met Zijn antwoord: *“En Gij zult de Heere liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw kracht. En het tweede aan dit gelijk is: gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. Aan deze twee geboden hangt de ganse (dat is: de hele) wet en de profeten.”*

Verrast kijkt de Schriftgeleerde de Heere Jezus aan. Dat antwoord had hij niet verwacht. Hij had gedacht dat de Heere Jezus zou kiezen voor één van de geboden die zij ook het belangrijkste vinden. Maar, liefhebben? Toch, als hij er eens goed over nadenkt, moet hij toegeven dat het waar is wat de Heere Jezus zegt. Dat je God moet kennen om Zijn wet te kunnen doen. Ja, want wanneer kun je de wil van iemand doen? Toch alleen maar als je hem kent? En wanneer wil je de wil van iemand doen? Toch alleen maar als je iemand lief hebt? De Schriftgeleerde kent die teksten uit zijn hoofd, want dat heeft Mozes vroeger gezegd. De Schriftgeleerde weet ook wat het betekent: je moet de Heere liefhebben boven alles. Niet alleen aan de buitenkant, dat is niet genoeg! Al zou je precies doen wat er in ieder gebod staat, dan betekent dat nog niet dat je de Wet hebt gehoorzaamd. Want de Heere kijkt niet in de eerste plaats naar wat wij dóen; Hij kijkt naar ons hart. Hij kijkt hóe we het doen. Of er in ons

hart liefde is tot Hem. De Heere wil dat je Hem liefhebt met je hart en met je ziel en met je verstand en met je kracht. En dan niet met een stukje ervan, maar met alles. Hij wil je héle hart hebben en héél je verstand en ál je kracht. De Heere wil je helemáál hebben! Want als Hij je hart heeft, heeft Hij ook je handen en je ogen en je mond. Dan wil je dat allemaal gebruiken om Hem daarmee te dienen en te eren. Daarom zegt de Heere immers: *"Mijn, zoon, Mijn dochter, geef Mij uw hárt."* Hij wil dat je hart altijd vol van Hém zal zijn.

Maar de Heere Jezus heeft nog meer gezegd: *"Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. Aan deze twee geboden hangt de ganse (dat is: de hele) wet en de profeten."*

Ook dat heeft Mozes eens gezegd. Dat staat in Leviticus, het boek waarin Mozes geschreven heeft over alle offers die gebracht moesten worden. Daar heeft de Heere Jezus wel gelijk in. Want alle geboden van de tweede tafel van de Wet gaan over je naaste. Ieder gebod zegt eigenlijk dat je de naaste moet líefhebben. Dat je van je naaste moet houden, zoals je van jezelf houdt en zoals je voor jezelf zorgt.

De Heere wijst dus niet één gebod aan en zegt: 'dát gebod is het belangrijkste. Maar Hij zegt: die geboden zijn allemáál belangrijk. En toch, het gaat eigenlijk niet om die gebóden. Het gaat om iets anders. Het gaat erom hóe je die geboden doet. Want al zou je nu alle geboden doen, maar je doet het zónder líefde, dan is dat niet zoals de Heere dat wil.

Stil heeft de Wetgeleerde naar het antwoord van de Heere Jezus geluisterd. Hij is ervan onder de indruk. De Heere heeft hem een antwoord gegeven op zijn vraag. De Wetgeleerde kan dat antwoord niet verbeteren. Het is waar wat Jezus gezegd heeft. Toch wordt hij niet boos. Hij zegt ook niets lelijks tegen of over de Heere Jezus. Nee, hij zegt heel eerlijk: *"Meester, U hebt in waarheid gezegd, dat er een enig God is, en er is geen ander dan Hij. En Hem lief te hebben boven alles en de naaste als zichzelf is de vervulling van de Wet.* Ja, dat is zelfs belangrijker dan het brengen van brandoffers en slachtoffers."

Wat weet die Schriftgeleerde het goed! Net als jij! Want jij weet ook het gebod van de Heere. Dat hoor je iedere zondag voorlezen in de kerk. Je hoort het thuis en op school. En toch... weten alleen is niet genoeg. Doe je het ook? Heb jij de Heere boven alles lief? Heb jij je naaste lief als je zelf? Als je veel van iemand houdt, wil je graag doen wat hij fijn vindt. Dan doe je dat niet om iets te verdienen, maar uit liefde. Zo is het ook met de Wet van de Heere!

De Heere Jezus kijkt de Wetgeleerde aan. Die man heeft een wijs antwoord gegeven. Wijs, omdat hij ziet dat al die offers die gebracht worden, niet genoeg zijn om de zonden weg te nemen. Wijs ook, omdat hij eerlijk toegeeft dat de Heere gelijk heeft. Daarom zegt de Heere tegen hem: *"Gij zijt niet ver van het Koninkrijk van God.* Wetgeleerde, u bent heel dicht bij het Koninkrijk van God." Maar... niet ver ervandaan, dat is nog niet erin! Want om erin te kunnen komen, moet je niet alleen wéten wat het grote gebod is, maar moet je dat gebod ook dóen. De Heere liefhebben boven alles en je naaste als jezelf.

De Wetgeleerde is weggegaan. Hoe het verder met hem is gegaan, weten we niet. Wel staat er dat er niemand meer iets aan de Heere Jezus durft te vragen. Ook de Farizeeërs weten geen vragen meer te bedenken, waarmee ze Hem een verkeerd antwoord kunnen laten geven.

Wat de Heere Jezus tegen die Wetgeleerde zei, geldt ook voor ons. Je weet de geboden van de Heere. Je weet, wat de Heere van je vraagt. Maar alleen als je dat ook doet, kun je het Koninkrijk van God ingaan.

Weet jij hoe dat moet? Misschien ben je erachter gekomen dat je de Heere vanuit jezelf nooit meer lief kunt hebben. Luister dan eens! Wat de Heere Jezus hier tegen die wetgeleerde zegt, heeft Hij Zélf gedaan. Hij is naar de aarde gekomen om te doen wat zondige mensen en kinderen niet meer kunnen. Hij heeft God, Zijn Vader, liefgehad boven alles. Zelfs tot in de dood. Hij heeft Zijn naaste liefgehad, tot op het kruis. Hij deed dat niet voor Zichzelf, maar voor

zondaren. Daarom kun jij zalig worden. Want Zijn Naam is Jezus, Zaligmaker. Dat is het liefste werk wat Hij doet: zondige mensen, zondige kinderen zalig maken; dat is verlossen van hun zonden en ze weer bij de Heere terug brengen. Vertel Hem dan maar eerlijk wat een zondig hart je hebt en vraag Hem of Hij het schoon wil wassen door Zijn bloed. Vraag of je Hem mag leren kennen en of Hij je wil leren Hem lief te hebben boven alles en je naaste als jezelf. Want daarvoor is Hij gekomen!

En als je Hem al mag kennen, vraag dan maar of Hij je wil leren om Hem steeds meer lief te hebben. Want zonder Hem kun je Zijn Wet van de liefde nooit volbrengen. Daarvoor heb je Hem nodig, iedere dag weer! Maar ook dat wil Hij je schenken, mild en overvloedig. Want Hij, de Wetgever van de Wet, heeft die Wet Zelf vervuld!

Afronding van vertelling (hoort bij suggestie 2)

Kijk samen nog eens naar het vel papier waar de geboden aan hangen. Welk woord moet er nu op dat lege vel komen te staan? Wie weet het?

Hopelijk hebben de kinderen zo goed geluisterd, dat ze weten dat daar het woord 'liefde' of 'liefhebben' of 'God en je naaste liefhebben' moet komen te staan. Laat een kind dat opschrijven of doe dat zelf.

Sluit dan af: "Kijk, aan de liefde hangt nu de hele wet."

Zing met elkaar bijvoorbeeld nog de Tien geboden : 9.

Aantekeningen bij de tekst

Mattheüs 22

- Vers 34 *dat de Sadduceeën de mond gestopt had:* met Zijn antwoord op hun spottende vraag naar de opstanding van de doden.
- Vers 35 *een Wetgeleerde:* een uitlegger der Wet (door Markus wordt hij 'een Schriftgeleerde' genoemd. Zie verder de achtergrondinformatie.
- Vers 37 *met geheel uw hart:* met al uw gevoelens.
met geheel uw ziel: met geheel uw ziel.
met geheel uw verstand: met uw volle bewustzijn.
geheel: God vraagt volle liefde, volledige overgave en volkomen toewijding.
- Vers 38 *Dit is het eerste:* in rangorde.
en het grote gebod: het belangrijkste gebod.
- Vers 39 *het tweede:* in rangorde.
aan dit gelijk: dit gebod is even belangrijk als het eerste gebod.
uw naaste: uw medemens.
als uzelf: God stelt de naaste op één lijn met onszelf. De liefde waarmee we onszelf liefhebben, horen we ook te geven aan onze naaste.
- Vers 40 *Aan deze twee geboden hangt de ganse Wet en de profeten:* Dit is de kern van het hele Oude Testament. Daar draait alles om.
de ganse Wet: de vijf boeken van Mozes.
de profeten: de profetische boeken, Jozua tot en met Maleachi, in de Hebreeuwse Bijbel.

Markus 12

- Vers 28 *dat Hij hun wel geantwoord had:* een goed antwoord heeft gegeven.
- Vers 29 *Hoor, Israël!:* neem dit ter harte.
De HEERE, onze God, is een enig HEERE!: er is maar één God, de Heere, Die Zich in de Bijbel aan ons openbaart. (Alleen Zijn wil is Wet.)
- Vers 30 *uit geheel uw kracht:* met al wat in uw vermogen ligt.
- Vers 31 *Er is geen ander gebod, groter dan deze:* dan het gebod der liefde.
- Vers 32 *Gij hebt wel in der waarheid gezegd:* het is helemaal waar wat U zegt.
- Vers 33 *is meer dan alle brandoffers en slachtoffers:* het komt ook bij het offeren aan op de liefde in het hart.

brandoffers: offers die helemaal verbrand werden.
slachtoffers: offers waarvan een deel door de priesters en de familie die offert, gegeten werd in de tempel.
Vers 34 *verstandelijk*: verstandig, goed.
Gij zijt niet verre van het Koninkrijk Gods: u begrijpt waar het op aankomt. Als u het nu ook nog in de praktijk brengt, zult u het Koninkrijk van God binnengaan.

Achtergrondinformatie

Wetgeleerden en Schriftgeleerden

Degene die met een vraag tot de Heere Jezus komt, wordt bij Mattheüs een 'Wetgeleerde' genoemd, terwijl Markus hem een 'Schriftgeleerde' noemt. Waarschijnlijk werden met 'Wetgeleerden' mensen bedoeld die veel kennis van de Wet hadden, terwijl 'Schriftgeleerden' geleerden van een hoger niveau waren; zoals bij ons niet alle 'geleerden' het ambt van professor bekleden. Deze man zou dan dus zowel het een als het ander zijn. Sinds de tijd van Ezra (Ezra 7: 6) werden onder 'Schriftgeleerden' verstaan de mensen die kennis hadden van de Wet van Mozes en zich toelegden op de levenslange studie van de wet (Thora) en haar uitlegging. De Schriftgeleerden moesten nauwkeurig de geschreven wet leren (het O.T.) en ook de mondelinge wet (de 'inzettingen der ouden', dat is de leer van de rabbijnen). In Jezus' tijd werden ze aangesproken als rabbi (meester, leraar). Ze werden ook Wetgeleerden genoemd (Lukas 10: 25) De meeste Schriftgeleerden waren geen priesters; ze vormden een groep apart en werden beschouwd als de opvolgers van de profeten. Er waren Schriftgeleerden die tot de Farizeeërs behoorden, anderen behoorden tot de Sadduceeën. In hun levensonderhoud voorzagen zij door één of ander handwerk. Jezus kwam regelmatig met hen in conflict; Hij klaagde hen aan dat ze anderen lasten oplegden die ze zelf niet aanraakten (Lukas 11: 45-52). Hij verweet hen de mug ergens uit te ziften, maar de kameel door te slikken (Mattheüs 23: 24); wat betekende, dat zij zich druk maakten over onbelangrijke dingen, terwijl ze voor belangrijke dingen geen oog hadden. Aan de andere kant waren veel wetgeleerden zich wel bewust van het gevaar van een eenzijdige gebondenheid aan de vele geboden en verboden van de wet. Eén van hun meest geëerde leraars, Hillel (50 v. Chr. - 10 n. Chr.) stond een meer tolerante opvatting toe van de toepassing van de wet. Zijn kleinzoon Gamaliël was de leermeester van de apostel Paulus.

Hem verzoekende

Het woord 'verzoeken' betekent 'beproeven', 'op de proef stellen'. De drijfveer kan goed of slecht zijn. God 'verzocht' Abraham, hoewel Jakobus zegt in Jakobus 1: 18: "God verzoekt niemand." Met dit 'verzoeken' wordt bedoeld dat God Abraham op de proef stelde, met de bedoeling dat het geloof van Abraham zou blijken en dat God geëerd zou worden. Uit de weergave van Markus blijkt, dat het verzoeken door de Wetgeleerde hier niet negatief bedoeld is. Dit was wel de opzet van de Farizeeërs door wie hij gestuurd werd, maar mogelijk was deze Wetgeleerde wel verlangend om onderwijs van de Heere Jezus te ontvangen. Dat zouden we af kunnen leiden uit wat in Markus over hem geschreven staat, waar de Heere tegen hem zegt: 'Gij zijt niet ver van het Koninkrijk Gods'.

De aanleiding tot deze vraag

In de laatste hoofdstukken van zowel Mattheüs als Markus komen we allerlei twistgesprekken tegen die zowel de Sadduceeën als de Farizeeërs met de Heere Jezus hielden. Ze deden dit met de bedoeling Hem tot een verkeerd antwoord te verleiden. Daarmee wilden ze Hem in een kwaad daglicht stellen tegenover de Joden, maar ook tegenover de Romeinen. Zie bijvoorbeeld de vraag over het betalen van de schatting aan de keizer, Mattheüs 22: 15-22.

'Wat is het grote gebod van de Wet?'

De achtergrond van deze vraag is de rangorde van belangrijkheid die de Wetgeleerden hebben aangebracht in hun 613 geboden en verboden. Er was bij de Schriftgeleerden een onderling verschil van inzicht over de vraag wat het allerbelangrijkste gebod is. Er waren twee partijen

die strede over deze vraag. De ene partij zei dat de besnijdenis het belangrijkste was, de andere partij zei dat het de sabbat was. Deze Wetgeleerde is benieuwd hoe de Heere Jezus hierover denkt. De Heere Jezus lost echter met één woord alle problemen op. Het gaat bij de geboden van de Heere om 'liefde'. Elke onderhouding van de Wet van God die niet uit liefde tot God en de naaste voortkomt, is overtreding van de Wet des Heeren. *Dit gebod hebben wij van Hem, namelijk dat die God liefheeft, ook zijn broeder liefhebbe* (1 Johannes 4: 21).

De Wet van God – God liefhebben

De Heere zegt in Zijn Wet niet zozeer wat we doen en laten moeten, maar de Wet van God zegt Wie God is. De Wet is een weerspiegeling van Gods deugden. Daarom zegt de Heere Jezus: 'De Heere, uw God, is een enig Heere. En gij zult liefhebben de Heere uw God (...)'

De liefde tot God gaat voorop. Deze liefde komt tot uiting in het onderhouden van Zijn hele Wet. Niet alleen van de eerste tafel van de Wet, maar ook van de tweede. De liefde tot God is de bron van de liefde tot de naaste. Het is onmogelijk de naaste lief te hebben zonder eerst God lief te hebben.

De Wet van God - de naaste liefhebben

De liefde tot de naaste is een vanzelfsprekend gevolg van de liefde tot God. Deze liefde komt tot uiting in het onderhouden van de tweede tafel van de Wet des Heeren. Het liefhebben van de naaste laat zien dat wij God liefhebben. Het is onmogelijk God lief te hebben en niet de naaste lief te hebben.

Gij zijt niet ver van het Koninkrijk Gods

De Heere Jezus zegt tegen de wetgeleerde dat hij niet ver is van het Koninkrijk van God. En dat als antwoord op de belijdenis dat liefhebben van de Heere en de naaste meer waard is dan het brengen van offers. De Schriftgeleerde beseft waar het om gaat. Maar weten alleen is niet genoeg. Hij moest die Wet ook volbrengen. Hij moest erachter komen dat hijzelf dat niet kan en de Heere Jezus nodig krijgen. Zolang dat niet gebeurt, zal hij buiten het Koninkrijk van God blijven. Alleen door wedergeboorte en geloof worden we onderdaan van dat Koninkrijk.

De offerdienst

De Heere had aan Israël de offerdienst gegeven. De Israëlieten hadden voorschriften gekregen voor allerlei soorten offers. Maar hoeveel offers er dagelijks ook werden gebracht - en dat eeuwen lang - zij konden niet één zonde verzoenen. Daarvoor was het nodig dat de Heere Jezus, naar Wie al die offers heenwezen, zou komen om te lijden en sterven en zo aan Gods gerechtigheid voldoening te geven. Maar ook was het nodig dat Hij die Wet Zelf volkomen zou onderhouden.

HC Zondag 2, vraag en antwoord 4 en 5

“Wat eist de Wet God van ons?”

Dat leert ons Christus in een hoofdsom, Mattheüs 22: 37-40: *Gij zult liefhebben de Heere, uw God, met geheel uw hart, en met geheel uw ziel, en met geheel uw verstand, en met geheel uw kracht. Dit is het eerste en het grote gebod. En het tweede, aan dit gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. Aan deze twee geboden hangt de ganse wet en de profeten.”*

“Kunt gij dit alles volkomenlijk houden?”

Nee ik; want ik ben van nature geneigd God en mijn naaste te haten.”

HC Zondag 34, vraag en antwoord 62

“Maar waarom kunnen onze goede werken niet de gerechtigheid voor God of een stuk daarvan zijn?”

Daarom, omdat de gerechtigheid, die voor Gods gericht bestaan kan, gans volkomen en der Wet Gods in alle stukken gelijkvormig zijn moet, en dat ook onze beste werken in dit leven alle onvolkomen en met zonden bevekt zijn.”

HC Zondag 44, vraag en antwoord 114 en 115,

“Maar kunnen degenen die tot God bekeerd zijn, deze geboden volkomenlijk houden? Nee, maar ook de allerheiligsten, zolang als zij in dit leven zijn, hebben maar een klein beginsel van deze gehoorzaamheid; doch alzo, dat zij met een ernstig voornemen niet alleen naar sommige, maar naar al de geboden Gods beginnen te leven.”

“Maar waarom laat ons dan God alzo scherpelijk de tien geboden prediken, zo ze toch niemand in dit leven houden kan?

Eerstelijk, opdat wij ons leven lang onze zondige aard hoe langer hoe meer leren kennen, en des te begeriger zijn, om de vergeving der zonden en de gerechtigheid in Christus te zoeken. Daarna, opdat wij zonder ophouden ons benaarstigen en God bidden om de genade des Heilige Geestes, opdat wij hoe langer hoe meer naar het evenbeeld Gods vernieuwd worden, totdat wij tot deze voorgestelde volkomenheid na dit leven geraken.”

Antwoorden werkboekje -10

Weet je het nog?

1. De Sadduceeën durfden de Heere Jezus niets meer te vragen, omdat Hij hen een goed antwoord gegeven had. (L)
2. Nu kwam er een Schriftgeleerde naar Hem toe. (I)
3. Hij vroeg: “Wat is het grote gebod?” (E)
4. Dat vroeg hij, omdat hij de Heere wilde verzoeken. (F)
5. De Heere Jezus geeft hem antwoord. Hij doet dit met wat Mozes eenmaal zei. (H)
6. Het belangrijkste gebod is: God liefhebben boven alles en de naaste als jezelf. (E)
7. De Wetgeleerde zegt tegen de Heere Jezus, dat Hij een goed antwoord heeft gegeven. (B)
8. Hij zegt ook: “Liefhebben is belangrijker dan offers brengen.” (B)
9. De Wetgeleerde had een verstandig antwoord gegeven. (E)
10. De Heere Jezus zei tegen hem: “U bent niet ver van het Koninkrijk van God.” (N)

Vul nu hieronder de letters in die achter de antwoorden staan die je hebt gekozen.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
L	I	E	F	H	E	B	B	E	N

Om over te praten

1. a. **‘De geboden van de eerste tafel, die over de Heere gaan, zijn belangrijker dan die van de tweede tafel, die over de naaste gaan’**

De ene tafel van de Wet kan niet los gezien worden van de andere. Als we de Heere niet liefhebben boven alles, hebben we onze naaste ook niet lief als onszelf.

- b. **‘Het ene gebod van de Wet is belangrijker dan het andere. Er zijn kleine en grote zonden. Iemand vermoorden is erger dan tegen iemand liegen’**

Heel vaak doen wij wel alsof het ene gebod belangrijker is dan het andere. Want iemand vermoorden vinden wij toch wel erger dan iets stelen of iets lelijks over iemand zeggen. De Heere vindt het allemaal even erg. Bij Hem zijn er geen ‘grote’ en ‘kleine’ geboden. Elke zonde is een overtreding van Gods heilige Wet en die stelt ons schuldig. Voorbeeld: Als je een nieuw, wit shirt hebt en er komt maar een vlekje op, is je shirt niet nieuw en schoon meer.

2. Hieronder staan de namen van een aantal Bijbelgedeelten. Daarin gaat het over mensen die de Heere liefhadden boven alles en hun naaste als zichzelf. Zoek het tekstgedeelte op: zoek op over wie het gaat en bij welke gebeurtenis je dat goed kon zien. Misschien weet je zelf ook nog iemand? Die mag je dan ook nog opschrijven.

Naam	Vindplaats	Gebeurtenis
Jozef	Genesis 39	Jozef wilde niet zondigen tegen de Heere en vluchtte weg bij de vrouw van Potifar.
Mozes	Exodus 32: 30-32	Mozes bidt voor het volk Israël als het gezondigd heeft bij de berg Sinaï met het gouden kalf.
Mozes/Aäron	Numeri 14: 10-19	Mozes bidt voor het volk als het volk hem geprobeerd heeft te stenigen, omdat ze niet geloven wat de verspieters over het land Kanaän gezegd hebben.
Jonathan	1 Samuël 24: 5-8	Jonathan is niet jaloers op zijn vriend, maar vindt het goed dat David koning wordt - en hij niet.
David	1 Samuël 23: 16-18	Hoewel Saul probeert David te doden, doodt David Saul niet als daar de kans voor krijgt, want hij weet dat Saul de gezalfde van de Heere is.
.....	

3. De Schriftgeleerde zei dat liefhebben beter was dan offeranden. Zoek eens op 1 Samuël 15: 13.

a. Over wie gaat het daar?

Koning Saul.

b. Wat moest hij doen?

Hij moest alle Amalekieten en hun dieren doden.

c. Wat deed hij?

Hij liet de koning van de Amalekieten en de beste schapen leven, om een offer aan de Heere te brengen.

d. Wat zei hij tegen Samuël? (vers 13, 20)

Dat hij gedaan had wat de Heere gezegd had. Dat hij iedereen gedood had, behalve de koning en de beste schapen om die de Heere te offeren.

e. Wat zei Samuël tegen hem (vers 22). Vergelijk dat antwoord eens met het antwoord dat de Schriftgeleerde gaf.

Gehoorzamen is beter dan offers brengen.

f. Wat is het verschil?

Eigenlijk zit er geen verschil tussen. Want als je de geboden van de Heere doet uit liefde, gehoorzaam je de Heere.

g. Wat betekent dat voor jou?

Het gaat er bij de geboden van de Heere in de eerste plaats om dat we Hem liefhebben. Als we de Heere liefhebben, willen we Hem ook gehoorzamen. Dan willen we uit dankbaarheid ook doen wat Hij ons in Zijn Wet gebiedt.

Puzzel

Oplossing: God liefhebben boven alles en je naaste liefhebben als jezelf.

Antwoorden werkboekje +10

Weet je het nog?

1. Lees de zin. Kies uit: waar of niet waar. Zet een kring om de letter in het vakje dat je hebt gekozen.

		Waar	Niet waar
1.	De Sadduceeën durfden de Heere Jezus niets meer te vragen, omdat Hij hen een goed antwoord had gegeven.	D	
2.	Daarom komen nu de Farizeeërs met een vraag bij Hem.		O
3.	De vraag is: Wat is het grote gebod?	B	
4.	Degene die de vraag stelt, was een overste van de synagoge.		E
5.	Hij wilde graag bekeerd worden en vroeg daarom de Heere Jezus om onderwijs.		G
6.	De Heere Jezus geeft hem antwoord met een gedeelte uit de Bijbel.	E	
7.	God liefhebben boven alles is het belangrijkste.		T
8.	Je naaste lief te hebben als jezelf is even belangrijk als God lief te hebben boven alles.	O	
9.	De wetgeleerde zegt niet, dat hij het een goed antwoord vindt.		R
10.	Offers brengen is net zo belangrijk als liefhebben.		G
11.	De Heere Jezus vindt dat de wetgeleerde een verstandig antwoord heeft gegeven.	T	
12.	Hij zegt: "U bent niet ver van het koninkrijk van God."	E	
13.	De Wetgeleerde gaat bedroefd weg.		H

Zet nu de letters die je omcirkeld hebt achter elkaar. Begin onderaan!

Er staat: Het grote gebod.

Om over te praten

1. a. 'De geboden van de eerste tafel, die over de Heere gaan, zijn belangrijker dan die van de tweede tafel, die over de naaste gaan.'

De ene tafel kan niet los gezien worden van de andere. Als we de Heere niet liefhebben boven alles hebben we onze naaste ook niet lief als onszelf.

- b. Het ene gebod van de Wet is belangrijker dan het andere. Er zijn kleine en grote zonden. Iemand vermoorden is erger dan tegen iemand liegen'

Heel vaak doen wij wel alsof het ene gebod belangrijker is dan het andere. Want iemand vermoorden vinden wij toch wel erger dan iets stelen of iets lelijks over iemand anders zeggen. De Heere vindt het allemaal even erg. Bij Hem zijn er geen 'grote' en 'kleine' geboden. Elke zonde is een overtreding van Gods heilige Wet en die stelt ons schuldig. Voorbeeld: Als je een nieuw, wit shirt hebt en er komt maar een vlekje op, is je shirt niet nieuw en schoon meer.

2. Stelling: 'Het heeft helemaal geen zin om zo uitgebreid over de geboden van de Heere te praten, want er is toch niemand die het lukt om ze te houden'

- a. Wat is jouw reactie?

De Heere eist van ons dat we Zijn Wet onderhouden, ook al kunnen wij dat niet meer. Hij mag dat ook van ons vragen, omdat Hij ons goed geschapen heeft. Toen konden we dat wel doen. De Heere laat Zijn Wet steeds weer horen, zodat we zullen leren dat we Zijn

Wet niet meer kunnen houden, terwijl het wel moet. Hij wil dat we iemand anders nodig zullen krijgen, Die de Wet wel volkomen heeft gehouden: de Heere Jezus (HC, Zondag 2 en 3).

b. Wat staat er in de Heidelbergse Catechismus bij vraag en antwoord 115?

In deze vraag gaat het over Gods kinderen, die mogen weten dat de Heere Jezus voor hen de Wet heeft gehouden. Ook zij moeten die Wet horen, zodat ze telkens weer zullen leren dat ze een zondig hart hebben en ze de Heere Jezus steeds meer nodig krijgen om hen van dat zondige hart te verlossen.

c. Schrijf daar een paar belangrijke woorden van op.

Kernwoorden: zondige aard – hoe langer hoe meer – ons leven lang – des te begeriger – vergeving van zonden – gerechtigheid – zoeken – Christus – zonder ophouden – God bidden – evenbeeld van God – volkomenheid – na dit leven.

3. De Heere wil dat wij onze naaste liefhebben als onszelf. Zoek eens op Lukas

10: 25-37.

a. Over wie gaat het in deze gelijkenis?

Over een Joodse man, een priester, een Leviet en een Samaritaan.

b. Welke naaste van de Joodse man deed, wat de Heere had geboden?

De Samaritaan.

c. Wie is jouw naaste?

Je vader, moeder, broertjes, zusjes (en alle mensen die bij je familie horen). Je vrienden en vriendinnen, klasgenoten en andere bekenden. Maar ook die kinderen met wie je helemaal niet overweg kan en die jou misschien wel plagen... Kortom: iedereen is jouw naaste.

d. Zoek eens op Mattheüs 5: 43 en 44. Wat zegt de Heere daar over het liefhebben van onze vijanden?

Hij vraagt van ons dat we onze vijanden lief zullen hebben, dat we zullen zegenen die ons vervloeken, dat we goed zullen doen aan wie ons haten en dat we zullen bidden voor degenen die ons kwaad doen en ons vervolgen.

e. Hoe kun je de Wet van de Heere gehoorzamen? (zie ook Zondag 33 vraag en antwoord 90).

Alleen als je de Heere kent en als je mag geloven in de Heere Jezus, Die de Wet van God volkomen heeft gehouden. Dan krijg je een verlangen om naar al de geboden van God te leven.

f. Wie heb je dus nodig?

De Heere Jezus, Die je dat door Zijn Heilige Geest wil leren.

4. De Heere Jezus Zélf is altijd gehoorzaam geweest aan het grote gebod.

a. Hoe zie je dat bij Hem? Noem eens een paar voorbeelden.

Enkele voorbeelden: Hij ging het land door en deed goed aan mensen, terwijl ze Hem toch niet lief hadden. Toen mensen Hem in Nazareth in een ravijn wilden duwen, ging Hij weg zonder Zich te wreken. In de Hof van Gethsémané maakte Hij het oor van Malchus weer heel. Hij liet toe dat de soldaten van de overpriesters en Farizeeërs Hem gevangen namen. Toen Hij voor het Sanhedrin stond en bespot en geslagen werd, verzette Hij Zich niet. Hij dacht aan Petrus en zag hem aan, toen Hij voor het Sanhedrin stond. Hij bad, toen Hij gekruisigd werd, voor Zijn vijanden.

b. Welk doel had de Heere Jezus daarmee?

Hij deed dat niet voor Zichzelf, maar in de plaats van Zijn kinderen. Hij volbracht de Wet voor zondaren, van wie de Heere het vraagt, maar die het zelf nooit meer kunnen. Omdat Hij de Wet volmaakt heeft gehouden, kunnen zij zalig worden.

Puzzel

							H	6	A	R	T				
											W				
	18				F						19		21		
33	V										E		V		
W	E	T		S	A	16	5	D	U	C	E	E	E	26	N
	R		15		R								R		
	4		E		25					32			Z		L
	S				I	S	R	A	E	L					
	T		R		Z								O		I
N	A	A	S	35	T	E							E		E
	N		T		34						27		K		F
	8		E		E		W	A	A	R	H	E	3	31	D
	D												I		
					30					2			N		9
					N					O					E
							K				T		14		
		28		K		P	R	O	F	17				7	
		V								E	T	E		N	
	G	E	B	O	D		29								
							A								
		R		N			C					G			
			24	11		13									
			L	I	E	F	H	E	B	B	E	N			
							T								
		1		K											
		Z										E			
		I		20						22					
				R						U	Z	E	L	F	
		E													
				IJ								23			
												L			
G	12	10													
	E	L	IJ	K											

Oplossing: Zo is dan de liefde de vervulling van de wet (Romeinen 13: 10).